

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TAUTINIŲ MAŽUMŲ
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato tautinėms mažumoms priklausančių asmenų teises bei valstybės įsipareigojimus išlaikyti ir puoselėti tautinių mažumų tradicijas, kultūrinį, kalbinį ir religinį identitetą.

2. Kai kiti įstatymai reguliuoja santykius, susijusius su tautinių mažumų teisėmis, kitaip nei šis įstatymas, arba šie santykiai nėra įstatymų sureguliuoti, taikomos atitinkamos šio įstatymo nuostatos.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Tautinė mažuma** – grupė Lietuvos Respublikos piliečių, kurie laiko save kitos negu lietuvių tautybės ir kurių tėvai (seneliai, proseneliai) ar vienas iš jų yra ar buvo atitinkamos tautybės.

2. **Tautinė bendrija** – juridinis asmuo, kurio teisinė forma yra viešoji įstaiga, asociacija ar labdaros ir paramos fondas, atstovaujantis ir tenkinantis tautinei mažumai priklausančių asmenų interesus, tarp jų susijusius su tautinių mažumų integracija ir (ar) tarpkultūriniu dialogu.

3. **Tautinės mažumos kalba** – kita nei valstybinė kalba, vartojama tautinei mažumai priklausančių asmenų kaip gimtoji.

3 straipsnis. Valstybės įsipareigojimai tautinėms mažumoms priklausantiems asmenims

1. Valstybė imasi visų reikiamų veiksmų, siekiant tautinėms mažumoms priklausančių asmenų integracijos, jų kultūrinio, kalbinio, religinio savitumo išsaugojimo ir tarpkultūrinio dialogo skatinimo bei užtikrina, kad dėl sprendimų, susijusių su tautinėmis mažumomis, būtų konsultuojamasi su tautinių mažumų atstovais.

2. Valstybė įsipareigoja užtikrinti asmenims, priklausantiems tautinėms mažumoms:

1) teisę į savo tautinės kultūros, tradicijų, kalbos ir religijos puoselėjimą;

2) teisę mokytis tautinės mažumos kalba ir (ar) tautinės mažumos kalbos mokyklose;

3) teisę viešai, žodžiu ir raštu vartoti tautinės mažumos kalbą, gauti ir skleisti informaciją tautinės mažumos kalba;

4) teisę burtis į tautines bendrijas, steigti kitus juridinius asmenis ir dalyvauti sprendžiant su tautinėmis mažumomis susijusius klausimus;

5) teisę į tautinės mažumos kultūros paveldo išsaugojimą;

6) teisę švęsti savo tautines šventes ir istorines datas, viešai naudoti tautinius simbolius;

7) teisę į valstybės paramą tautinėms bendrijoms;

8) kitas šiame ir kituose įstatymuose nustatytas teises.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos teisės įgyvendinamos šio įstatymo ir (ar) kitų įstatymų nustatyta tvarka.

4. Draudžiama asimiliuoti tautinę mažumą prieš jos valią.

5. Draudžiama bet kokia tautinėms mažumoms priklausančių asmenų diskriminacija. Valstybė imasi visų būtinų veiksmų siekiant užtikrinti lietuvių ir tautinėms mažumoms priklausančių asmenų lygybę.

4 straipsnis. Tautinių mažumų politikos formavimas ir įgyvendinimas

1. Valstybės politiką tautinių mažumų srityje formuoja Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.

2. Valstybės politiką tautinių mažumų srityje įgyvendina Tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Tautinių mažumų departamentas).

3. Prie Tautinių mažumų departamento 4 metų kadencijai tautinių bendrijų renkamas kolegialus patariamasis organas – Tautinių bendrijų taryba. Tautinių bendrijų taryba atstovauja tautinių mažumų interesus viešojo administravimo subjektuose, pataria ir teikia pasiūlymus Tautinių mažumų departamentui ir kitiems viešojo administravimo subjektams sprendžiant tautinių mažumų tapatumo saugojimo ir kultūros plėtotės, tautinių mažumų politikos tobulinimo ir veiklos organizavimo klausimus. Tautinių bendrijų tarybos narių skaičius ir delegavimo tvarka nustatoma nuostatuose. Nuostatai tvirtinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu.

4. Valstybė ir savivaldybės teikia paramą tautinei mažumai priklausančių asmenų integracijai, kultūros ir tapatumo išsaugojimui bei puoselėjimui. Valstybės finansavimas tautinėms bendrijoms skiriamas atviro konkurso būdu Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Savivaldybės finansinę paramą tautinėms bendrijoms skiria savo nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Teisė bendrauti tautinės mažumos kalba su viešojo administravimo subjektais

1. Savivaldybėje, kurioje tautinė mažuma, remiantis paskutinio visuotinio gyventojų surašymo duomenimis, sudaro ne mažiau 1/3 nuo bendrojo savivaldybės gyventojų skaičiaus, bendraujant su šios savivaldybės teritorijoje esančiais viešojo administravimo subjektais, asmuo turi teisę vartoti tos tautinės mažumos kalbą: turi teisę kreiptis raštu arba žodžiu tos tautinės mažumos kalba į šios savivaldybės teritorijoje esančius viešojo administravimo subjektus ir (ar) jų padalinius.

2. Savivaldybės teritorijose esančių viešojo administravimo subjektų ir (ar) jų padalinių, kuriems taikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos, sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

6 straipsnis. Informacijos ir pirminės teisinės pagalbos teikimas tautinės mažumos kalba

Savivaldybėje, kurioje tautinė mažuma, remiantis paskutinio visuotinio gyventojų surašymo duomenimis, sudaro ne mažiau 1/3 nuo bendrojo savivaldybės gyventojų skaičiaus, savivaldybės institucijų teikiama vieša informacija ir pirminė teisinė pagalba, atitinkamos savivaldybės atstovaujamosios institucijos sprendimu, gali būti greta valstybinės kalbos teikiama ir tos tautinės mažumos kalba.

7 straipsnis. Teisė rašyti gyvenamųjų vietovių, gatvių, viešojo administravimo subjektų ir topografinių ženklų pavadinimus tautinės mažumos kalba

1. Seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje, kurioje tautinė mažuma, remiantis paskutinio visuotinio gyventojų surašymo duomenimis, sudaro ne mažiau 1/3 nuo bendrojo savivaldybės gyventojų skaičiaus, esančių gyvenamųjų vietovių, gatvių, viešojo administravimo subjektų pavadinimai, topografiniai ženklai greta valstybinės kalbos, atitinkamos savivaldybės atstovaujamosios institucijos sprendimu, gali būti užrašomi ir tos tautinės mažumos kalba.

2. Seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje, kurioje tautinė mažuma, remiantis paskutinio visuotinio gyventojų surašymo duomenimis, sudaro mažiau negu 1/3 nuo bendrojo savivaldybės

gyventojų skaičiaus, esančių gyvenamųjų vietovių, gatvių, viešojo administravimo subjektų pavadinimai, topografiniai ženklai greta valstybinės kalbos, atitinkamos savivaldybės atstovaujamosios institucijos sprendimu, gali būti užrašomi ir tos tautinės mažumos kalba, jeigu tokiame sprendime pritaria šios seniūnijos aptarnaujamos teritorijos vietos gyventojų apklausoje sudalyvavusių asmenų dauguma.

3. Pavadinimų tautinės mažumos kalba suteikimo ir užrašymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, Tautinių mažumų departamentas ir savivaldybių institucijos iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektą teikia:

Seimo nariai:

Dovilė Šakalienė

Juozas Olekas

Julius Sabatauskas

Rasa Budbergytė

Raminta Popovienė

Algimantas Salamakinas

Algirdas Sysas